

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра політології, історії і філософії

ПОЛТАВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І ПРАВА ЗВО "ВІДКРИТИЙ
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ "УКРАЇНА"

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ: ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

27 лютого 2025 р.
Полтава

Тимошук Олеся ЗАПОБІГАННЯ СТРАХОВОМУ ШАХРАЙСТВУ В ЄС: АНТИКОРУПЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В НАЦІОНАЛЬНИХ СИСТЕМАХ СТРАХУВАННЯ	146
Токуєва Наталія ІНІЦІАТИВНІСТЬ ГРОМАДЯН У СИСТЕМІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	150
Шаравара Тамара ДОСВІД ПОЛЬСЬКИХ ОРГАНІВ САМОВРЯДУВАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД	153
Щетініна Тетяна СТАН РОЗВИТКУ АРХІВНОЇ СПРАВИ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	157
 СЕКЦІЯ 3. ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ УЧАСТІ ГРОМАДЯН В УПРАВЛІННІ МІСЦЕВИМИ СПРАВАМИ: ВІТЧИЗНЯНА ТА ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАКТИКА	161
Андріяш Вікторія Громадська Наталя СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОМУНІКАЦІЇ В СИСТЕМІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	161
Калініченко Зоя СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ФОРМИ ГРОМАДСЬКОЇ УЧАСТІ У КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	164
Кочубей Лариса ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ УЧАСТІ ГРОМАДЯН В УПРАВЛІННІ МІСЦЕВИМИ СПРАВАМИ: ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ...	168
Манелюк Юрій ВЗАЄМОДІЯ ВЛАДИ ТА ГРОМАДЯН У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	172
Наумкіна Світлана Даріченко Дар'я КРАУСОРСИНГ ЯК НОВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ СУСПІЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ТА ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ГРОМАДСЬКИХ ІНІЦІАТИВ	176
Наумкіна Світлана Свекла Костянтин НОВІ ПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНИХ ФОРМ ПОЛІТИЧНОЇ УЧАСТІ ГРОМАДЯН	179
Сенько Інна Недоборенко Микола ІННОВАЦІЙНІ КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ: ЯК БУДУВАТИ ДОВІРУ ЧЕРЕЗ СОЦІАЛЬНІ ПЛАТФОРМИ	182
Некряч Анастасія Макарець Максим ІНТЕГРОВАННИЙ РОЗВИТОК ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІЙ ЯК ІНКЛЮЗИВНИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС.....	186

різних варіативах. Йдеться не про популістське трактування міських проблем, до якого вдаються деякі політики як до утрированого протиставлення залишків політичного минулого з можливістю безкризового майбутнього.

Місто, міські площі розглядаються як такі, що дають можливість згуртуватися, щоб артикулювати свої колективні вимоги і утворити щось докорінно інше як пошук ключового значення і сенсу повсякдення. Граничні соціальні простори можливостей визначаються як такі, що реалізуються в можливостях колективної дії, щоб утворилось докорінно інше. Далекосяжні політичні наслідки з'являються саме в таких пошуках ключового значення. Альтернативне колективне бачення не повинне стати швидкоплинним, ним варто вчасно скористатися. Як один із кейсів доказової бази успішної реалізації міського самоврядування слід розглядати об'ємний емпіричний масив міських практик в галузі реалізації нової символічної політики.

Джерела і література

1. Фукуяма Ф. Ідентичність. Потреба в гідності й політика скривдженості / пер. з англ. Т. Сахно. Київ : Наш Формат, 2000. 192 с.
2. Манан П. Природний закон та права людини / пер. з фр., передмова, примітки В. Омелянчика. Київ : Стилос, 2019. 160 с.
3. Гарві Д. Бунтівні міста. Від права на місто до міської революції. Київ : Медуза, 2021. 295 с.

ЗАПОБІГАННЯ СТРАХОВОМУ ШАХРАЙСТВУ В ЄС: АНТИКОРУПЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В НАЦІОНАЛЬНИХ СИСТЕМАХ СТРАХУВАННЯ

Тимошук Олеся,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного права
та теоретико-правових дисциплін
Білоцерківського національного
аграрного університету
м. Біла Церква

Страхове шахрайство є серйозною проблемою для страхового ринку як у країнах Європейського Союзу, так і в Україні. Воно призводить до значних

фінансових втрат, підвищення страхових тарифів та зниження довіри до системи страхування. У країнах ЄС сформовано ефективні механізми запобігання страховому шахрайству, зокрема через антикорупційні заходи, що передбачають жорсткий контроль, цифровізацію процесів і співпрацю між страховими компаніями та державними органами. Дослідження цього досвіду є важливим для вдосконалення національного страхового ринку та боротьби з корупцією у сфері страхових виплат.

Корупційні схеми у страховій сфері мають низку негативних наслідків: економічні втрати як для страхових компаній, так і для добросовісних страхувальників, адже зловживання призводять до зростання страхових тарифів; підриє довіри до системи страхування – громадяни стають менш схильними користуватися страховими послугами через переконання у несправедливості системи; послаблення правового регулювання – поширеність корупції унеможлиблює ефективний контроль над ринком страхування [1, с. 46].

Корупційні схеми у сфері страхування не лише підривають ефективність правового регулювання, але й завдають значної шкоди економіці та суспільству. Ефективна боротьба з корупцією вимагає комплексного підходу, який включає посилення правового регулювання, цифровізацію процесів і підвищення прозорості. Лише через спільні зусилля держави, громадськості та бізнесу можна створити справедливую систему страхових виплат, вільну від корупційного впливу [2, с. 77].

У країнах ЄС реалізовано низку заходів для мінімізації ризиків страхового шахрайства, зокрема: Запровадження єдиних баз даних страхових випадків – наприклад, у Франції та Німеччині використовуються централізовані платформи для обміну інформацією між страховими компаніями, що ускладнює повторні або фіктивні страхові випадки. Автоматизовані системи аналізу та виявлення підозрілих страхових заявок – застосування штучного інтелекту та Big Data дозволяє швидко виявляти шахрайські схеми та нетипові операції. Посилення кримінальної відповідальності та регулювання – у багатьох країнах ЄС (наприклад, Великобританія, Італія) посилено правові механізми щодо

шахрайських схем у страхуванні, а також запроваджено суворі санкції для порушників. Міжнародне співробітництво та обмін інформацією – європейські країни активно співпрацюють у рамках організацій, таких як Європейська федерація страхування (Insurance Europe), що сприяє ефективній протидії шахрайству на міжнародному рівні [3]. Аналіз цих підходів може бути корисним для України, де проблема страхового шахрайства залишається актуальною. Запровадження аналогічних механізмів, адаптованих до місцевого законодавства, дозволить підвищити прозорість страхового ринку та знизити рівень зловживань.

В останні роки в Україні спостерігається зростання випадків страхового шахрайства, особливо у сферах автострахування, медичного страхування та страхування життя. Це явище зумовлене низьким рівнем правової свідомості, недосконалістю механізмів контролю та відсутністю належного регулювання. Досвід Європейського Союзу показує, що ефективна протидія страховому шахрайству можлива лише за умови комплексного підходу, який включає жорсткий нагляд, цифровізацію процесів та міжнародну співпрацю [4]. У країнах ЄС значну увагу приділяють запровадженню централізованих баз даних страхових випадків, які ускладнюють маніпуляції з оцінкою збитків і фальсифікацію документів. Використання штучного інтелекту та алгоритмів аналізу великих даних дозволяє страховим компаніям швидко виявляти підозрілі транзакції та уникати неправомірних виплат. Також у багатьох європейських державах встановлено жорстку відповідальність за корупційні правопорушення у страхуванні, включаючи підкуп експертів, суддів та страхових агентів. Недостатня прозорість регуляторних органів і слабкість антикорупційних заходів у страховій сфері залишаються одними з головних перешкод для розвитку цього ринку в Україні. Водночас у ЄС діє система незалежного контролю за страховою діяльністю, що включає регулярні аудити, публічну звітність і стандарти фінансової прозорості. Впровадження подібних механізмів в Україні могло б підвищити рівень довіри населення до страхування як ефективного механізму фінансового захисту. Окрім цього, прозорий і підзвітний

страховий ринок є важливим чинником для залучення міжнародних інвесторів, які оцінюють рівень корупції як ключовий ризик. У ЄС функціонує розвинена нормативна база, що сприяє захисту прав як споживачів страхових послуг, так і страхових компаній. Тому для України критично важливим є запровадження європейських стандартів регулювання, посилення контролю за страховими виплатами та реформування державного нагляду за страховими компаніями. Лише комплексний антикорупційний підхід дозволить створити конкурентний, стабільний та довірений страховий ринок.

Європейський досвід свідчить про те, що ефективне запобігання страховому шахрайству можливе за умови застосування сучасних технологій, посилення регуляторного контролю та налагодження міжнародного співробітництва. Врахування цих практик може сприяти вдосконаленню української системи страхування та забезпеченню її прозорості. Подальші дослідження мають бути зосереджені на адаптації європейських моделей до національного законодавства та оцінці їх ефективності в українських реаліях.

Джерела і література

1. Антикорупційні механізми у системі публічного адміністрування як засіб забезпечення доброчесності державної служби. *Вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.* 2024. № 4(76). С. 45–50. URL: <https://surli.cc/mqykxy> (дата звернення: 21.02.2025).

2. Савченко В. М. Сучасні проблеми та перспективи розвитку страхового ринку України. *Вісник Вінницького національного технічного університету.* 2023. № 2. С. 76–82.

3. Insurance Europe. Annual Report 2023. Brussels, 2023. URL: <https://surl.li/wuxbmy> (дата звернення: 21.02.2025).

4. European Commission. EU Strategy on Financial Fraud Prevention. Brussels, 2022. URL: <https://surl.gd/fyzkef> (дата звернення: 21.02.2025).